

ČESKÁ BASKETBALOVÁ FEDERACE

www.cbf.cz

U14 Get Together & Mini Basketball Convention

Vídeň, 16.-18.10.2015

3. ročník FIBA U14 Get Together and Mini-Basket Convention hostila Rakouská basketbalová federace ve Vídni. Seminářů a diskusí se účastnilo 85 delegátů z 38 zemí. Českou basketbalovou federaci reprezentovali: Milena Moulisová (Ústřední trenérka mládeže dívek), Veronika Wiednerová (trenérka SK Renocar Podolí) a David Matuška (trenér TJ Slovan Litoměřice).

Konference byla zaměřena na rozvoj mládežnického basketbalu na evropském kontinentu. Prezentace byly vedeny rakouskými odborníky a mezinárodními specialisty mládežnického sportu.

FIBA má záštitu nad všemi evropskými šampionáty, ale podporuje také programy a projekty zabývající se výše uvedenou tematikou zaměřenou na věkovou kategorii 6 – 15 let. Tímto setkáváním odborníků, trenérů, funkcionářů se snaží docílit zejména diskuse a možnosti sdílet zkušenosti a koncepty mládežnických programů v jednotlivých federacích.

Minibasketbal a jeho pojetí bylo hlavním diskusním tématem. Níže uvádíme informace poskytnuté ostatními federacemi. Mapování zkušeností v jednotlivých evropských státech bychom chtěli využít k tomu, abychom v ČR implementovali co možná nevhodnější model. Je zřejmé, že raná specializace není úplně vhodná a všestranný rozvoj, zejména u dětí ve věku 6 let je naprosto nezbytný.

Kategorie dle FIBA určují nyní minibasketbal do věku 11 let. FIBA se ale minibasketbalem ve větší míře začíná zabývat nyní. Zatím existují obecná pravidla mini, která jsou k dispozici na tomto odkazu:

http://www.fibaeurope.com/pageID_76GKvhUsHdU3uOlq1Uz-x0.html

Od příštího roku dojde k rozdělení U14 Get Together, které se bude konat na podzim a Mini Basketball Convention vždy na jaře.

Utkání, pravidla

Jak vyplývá ze zkušeností v jednotlivých zemích, tak se s dětmi začíná pracovat nejdříve ve věku 6-7 let, ve většině zemí se aplikuje určitá forma průpravné hry s menším počtem hráčů (3 na 3, 4 na 4), ale vždy s využitím dvou košů a zapojením přechodové fáze. Obvykle se začíná hra na menším hřišti (1/3-1/2 standardního hřiště, tj. od 9x15), výška koše začíná u nejmenších na 1,9m (U8), 2,6m (U10). Velikost míče je od 4 (U8) a v několika zemích se používá tzv. lehký míč, který je měkčí a zhruba 3x lehčí než běžný míč velikosti 5. Je snaha v mini omezit pravidla 3, 8 a 24 vteřin stejně jako zkrátit hrací období, ale zvýšit jejich počet a

ČESKÁ BASKETBALOVÁ FEDERACE

www.cbf.cz

dostat do hry všechny hráče a hráčky. Také se využívá zamezení extrémním výsledkům (např. 100:16 apod.) započítáváním jen 2 nebo 3 bodů za výhru v jednotlivém období, tzn. že např. výsledek utkání na 6 období může být např. 12:6).

Organizace soutěží

Velmi často se organizují národní mistrovství až od kategorie U14, v nižších věkových kategoriích se pořádají turnaje, basketbalové dny/akce, kde jsou vedle běžných utkání 3 na 3, 4 na 4, 5 na 5 i dovednostní soutěže a jde o určitý svátek basketbalu. Dlouhodobé soutěže pro kategorie U13 a mladší se organizují na úrovni oblastí bez závěrečného finále.

Vzdělávání trenérů

Velmi důležitým faktorem je vzdělávání trenérů minibasketbalu. V některých zemích mají zavedeny speciální licence nebo povinnost absolvovat speciální semináře na rozšíření znalostí tréninkového procesu v této věkové kategorii. V rámci vzdělávání trenérů se specialisté zaměřují nejen na trénink dovedností, ale zejména na morální vlastnosti, komunikační schopnosti konkrétního trenéra (jak mluvit s dětmi, s rodiči, partnery/školami atd.), pedagogický přístup apod.

Přehled pojetí minibasketbalu v některých evropských zemích

(Uvádíme pouze některé detaily, které jsme získali během diskusí se zástupci federací)

Albánie

Pouze 5x5

Kategorie do U14

Většinou v Tiraně

Andora

Řídí se pravidly španělské federace (region Katalánie)

Finsko

Pouze 5x5

Zavedení kategorie U9

Holandsko

Basketbalové mini kempy organizované federací (letní) – 160 dětí

Upravená pravidla pro U8 – U12

Velikost míče: 4 (U8), 5 (do U12), 6/7 (od U12)

Výška koše: 2,65m do U12

Hrací období: 8 x 4minuty

3x3 – 5x5

ČESKÁ BASKETBALOVÁ FEDERACE

www.cbf.cz

Chorvatsko

Bez pravidel a výsledků (U12)

Trojková čára 4,25m

Itálie

<http://www.fip.it/minibasket/>

Licence pro trenéry mini (2 úrovně)

Brožura pro každé dítě – kalendářní (1EUR/ks), obrázky Walt Disney, osobnosti apod.
5 – 11 leté – 150 tisíc dětí

Upravená pravidla <http://www.fip.it/public/36/2061/regolamento%202013-14.pdf>

3x3, 4x4, 5x5 (velikost hřiště je různá, optimální je velikost volejbalového hřiště)

Velikost míče – hmotnost: lehký míč 180g (standart 400 – 500g vel. 5+)

Výška koše: 2,6m

Lotyšsko

U10 – 4x7minut, turnaje, basketbalové dny

U11 – regulérní soutěž

Pouze 5x5

Maďarsko

U10 – nemají šampionáty pro mixované týmy dívek a chlapců

Pouze 5x5

Německo

Federace organizuje kategorie od U14

Pravidla U12 jsou ale stanovená federací

Pravidla pro U10 pouze “doporučení” – 4x4, zodpovědnost regionálních organizací

Střelba za 3 body = střelba mimo území trestného hodu

Osobní obrana do U16 povinná

Velikost míče: 5 do U13, 6 U14, 7 U15 chlapci

Specifická licence trenéra mini

Federace nabízí klubům/trenérům (minimálně 12 osobám) zdarma školení (cvičení, zdroje, jednání s úřady, komunikace, apod.)

Povinnost profesionálních klubů (nejvyšší soutěž dospělých – muži) platit 2 mládežnické trenéry, v příštím roce plus 1 trenéra z mini kategorie (z vlastních zdrojů)

7x ročně nabídka seminářů pro trenéry zdarma

Norsko

Koupen a převzat systém ze Švédska

ČESKÁ BASKETBALOVÁ FEDERACE

www.cbf.cz

Slovensko

U10 3x3 – 3 koše, 3 hřiště na standardním basketbalovém hřišti

Výška koše: 2,6

Velikost míče: 5 (u U13 - 6 dívky i chlapci, U14 – 7 chlapci)

U11 4x4

Španělsko

Pouze 5x5

Velikost míče: 5

Hrací období: 6 x 8 minut

Švédsko

<http://iof1.idrottonline.se/SvenskaBasketbollforbundet/EasyBasket/OmEasyBasket/>

Už kategorie U8

Velikost míče: 5

Polovina hřiště

4x4 (U10 možnost 3x3)

Pravidlo “zrcadla mezi hráči” – nepovolený zisk míče hráči s míčem

Důraz na minimální driblink

Výška koše: 2,6m

Barvy kategorií: U10 – modrá, U11 – oranžová, U12 – růžová (místo označení U10,...)

Švýcarsko

www.mini-basket.ch

Už kategorie U6

Kategorie U8

Velikost míče: 4

2 koše (2-3 hřiště na 1 velkém

Výška koše: 1,9 – 2,1m

3x3

Hrací období: 6 minut

Omezení pravidel: bez 3/8/24 vteřin, bez započítávání týmových osobních chyb, bez trestných hodů

Kategorie U10

Velikost míče: 5

2 koše

Výška koše: 2,6m

4x4

Hrací období: 6 x čas určený organizátorem, boduje se výhra v hracím období a v případě závěrečné remízy je vítězem družstvo, které dá celkově více bodů/košů.

ČESKÁ BASKETBALOVÁ FEDERACE

www.cbf.cz

Omezení pravidel: bez 3/8/24 vteřin, bez započítávání týmových osobních chyb, bez trestných hodů

Kategorie U12

Velikost míče: 6

2 koše

Výška koše: 3,05m

5x5

Hrací období 6 x čas určený organizátorem boduje se výhra v hracím období a v případě závěrečné remízy je vítězem družstvo, které dá celkově více bodů/košů.

Střelba za 3 body = mimo vymezené území

Omezení pravidel: bez 8/24 vteřin, bez započítávání týmových osobních chyb

Shrnutí a doporučení z pohledu českých účastníků konference:

Vše směřujeme k přijetí filosofie, že v mini nejsou rozhodující výsledky, ale kvalitní připravenost dětí v útlém věku, což nám zajistí všestrannost. Hlavními cíli je tedy radost dětí z pohybu a vytvoření lásky ke sportu, zvýšení jejich zájmu o něj, zatraktivnění basketbalu i pro nové děti a zvětšení mládežnické základny, se kterou se bude nadále pracovat v navazujících kategoriích. Nejdůležitějším prvkem je tedy výchova motoricky i psychicky připravených dětí pro následný tréninkový proces.

- Zavést **průpravnou hru** s menším počtem hráčů na 2 koše na menším hřišti a pro tuto hru upravit pravidla. Zvážit jak evidovat výsledky.
- Připravit systém **školení trenérů mini-basketbalu** s těmito základními faktory:
 - Filozofie – dítě na prvním místě, cíle v dlouhodobém horizontu, NE aktuální výsledky za každou cenu
 - Rozvoj osobnosti dítěte – morální vlastnosti, fair play, vztah ke sportu
 - Psychologie + pedagogika – motivace dětí, vývojové zvláštnosti pro dané období, vzdělávání, sociální rozvoj
 - Práce s rodiči – komunikace, zapojení rodičů, podpora dětí ve sportu i v utkáních
 - Zaměření tréninků – všestrannost, přirozený rozvoj motorických schopností a dovedností
 - Spolupráce s rozhodčími – zlepšení komunikace, nevytvářet na rozhodčí tlak, ale navodit sportovní prostředí, kde se všichni respektují a navzájem učí

ČESKÁ BASKETBALOVÁ FEDERACE

www.cbf.cz

- Cílem těchto seminářů musí také být předávání hlavních myšlenek trenérům, aby pochopili, proč se určitá opatření (např. pravidla) dělají a hlavně, jaký mají dopad na dlouhodobou výchovu hráčů
- Vzdělávání rozhodčích je také nutností, která má svá specifika u minibasketbalu, ačkoliv si uvědomujeme, že většina z nich jsou začátečníci či „dosluhující“ rozhodčí, kteří nezvládají pomáhat ještě s dětmi – hráči/hráčkami.
 - Rozhodčí kamarád na hřišti – vysvětlí, poradí, zaváže botu apod.
 - Spolupráce s trenéry – zlepšení komunikace
- Revize soutěží v kategoriích U13 a ml. Upravit mini soutěže tak, aby nedocházelo k rané specializaci. Tzn. dlouhodobé soutěže v U10 a mladší nejsou správným krokem pro rozvoj jednotlivců. Zavést v rámci utkání či turnajů i dovednostní soutěže regionu, republiky a v podstatě i v klubu, kdy zaměření by bylo na rychlost, koordinaci a sílu. I to by mělo pomoci pochopení, že špatné výsledky nejsou kvůli nezvládnutí basketbalové dovednosti, ale kvůli všestrannosti a základním motorickým principům. Až do kategorie U13.
- Zavedení deníčků minibasketbalisty (jako v Itálii) jako určitá forma zapálení a inspirace malých dětí a zároveň šance oslovit děti i rodiče a dát jim obecný přehled o basketbalu (historie, pravidla, apod.).
- Zvážit přípravu národních kempů (letních, víkendových apod.) pro mini. Setkání vrstevníků v mini kategoriích. Jako velmi vhodné se jeví organizování kempů pro mini, buď přímo federací nebo regiony nebo s podporou federace. Některé kempy jsou již evidovány a podporovány.
- Zvážit jmenování koordinátora pro minibasketbal do U12.

FIBA U14 Get Together & Minibasketball Convention ve Vídni bylo velmi vydařenou a inspirující akcí, která nás ale také utvrdila v mnoha myšlenkách, které se snažíme jako trenéři realizovat. Praktické části a teoretické přednášky zaměřené např. na kondiční přípravu nebyly toliko vědomostním obohacením, znalosti českých trenérů jsou na velmi dobré úrovni. Největší mezery však máme v mentální přípravě – komunikaci, přístupu k dětem apod., což je základem úspěchu. A co budeme nazývat úspěchem, je právě na našem zvážení - my jsme přesvědčeni, že to není pouze výsledek v utkání.

Děkujeme ČBF za možnost účasti na této basketbalové akci a rádi se kdykoliv podělíme o veškeré informace získané ve Vídni.

Zpracovali: Veronika Wiednerová, Milena Moulisová, David Matuška